

Kolkasraga rekonstrukcija ar Vēja bāku un Ūdens galeriju

AGRITA LŪSE

VIZUĀLAIS MATERIĀLS:

K. LAUDERA, R. LAUDERES ARHĪVS

OBJEKTS SKAITĻOS UN FAKTOS

Idejas autori Vēja un ūdens skaņu bākas un Ūdens galerijas izbūvei Kolkasragā: arhitekti Kārlis Lauders un Rita Laudere, kas 2012. gadā ar idejas projekta skici aizstāvēja diplomdarbu un noslēdza studijas RTU Arhitektūras un pilsētplānošanas fakultātē. Diplomdarba vadītājs: arhitekts, pilsētplānotājs un pasniedzējs Egons Bērziņš. Bākas augstums: 46 m. Materiāls: betons. Ūdens galerijas apjoms: 2000 m³. **Inovācija:** dabas radītu formu, norišu un skaņu transformācija un izmantošana arhitektoniskās estētikas paplašināšanai un īpašu sajūtu radīšanai.

Ūdens un vēja stihijas ietekmē, kā zināms, pamazām tiek saēsta viena no Latvijas simboliskākajām vietām – Kolkasrags. Aptuveni 6 km no krasta sēkļa līnijas galā uz mākslīgi uzbūrtas salas atrodas 19. gadsimtā būvēta Kolkas bāka, kas ir kuģotāju ceļabiedrs un palīgs šajā dažādu jūras viltību piepildītajā vietā. Rīgas jūras līča un Baltijas jūras sadures līnija tiek uzskatīta par bīstamu vietu arī peldētājiem. Senākas, 16. gadsimtā būvētas, bākas drupu paliekas redzamas uz sauszemes pašā Kolkasraga galā. Bet ar katru gadu jūrai tiek atdots arvien vairāk. Jāatzīmē, ka savulaik vecā bāka bijusi izbūvēta labu gabalu no jūras un krasta robežlīnijas, bet jūra pamazām sauszemi apēdusi. Šī vieta tā vien alkst pēc kādas inovatīvas idejas, kas varētu nest labumu visai apkāimei, attīstot videi draudzīgu ekotūrismu un iezīmējot to ar kādu unikālu objektu, kā arī padomājot par kuģošanas infrastruktūras loģistiku starp salām. Labā laikā netālā (38 km) Sāremā sala saredzama pāri jūras klajam, bet tas arī viss – publiskā transporta nekāda. Daudzie ceļotāju jautājumi

par iespēju nokļūt Sāremā liecina par sabiedrības pieprasījumu, kas būtu jāliek aiz auss visiem, kam rūp vietas nākotne. Ņemot vērā šos visus apstākļus, izpētot apkāmes libiskās saknes un vēsturi un pasniedzēja arhitekta Egona Bērziņa iedvesmoti par vietas lielisko potenciālu, 2012. gadā arhitekti Kārlis Lauders un Rita Laudere studiju noslēguma diplomdarbā izstrādāja vīziju par Vēja un ūdens skaņu bāku un Ūdens galeriju – diviem savstarpēji savienotiem objektiem. Tie ne tikai būtu arhitektoniska vērtība ar sabiedrisku funkciju, bet ar betonēto nostiprinājumu izbūvi kavētu Kolkasraga pazušānu jūras dzīlēs, piespiežot dabas stihijas darboties vietas saglabāšanās labā – ja ne uz visiem laikiem, tad vismaz paildzinot iespēju vietai pastāvēt. Lai arī pagājis zināms laiks, jaunie arhitekti noslēguši studijas un sākuši darbu specialitātē, projektējot sabiedriskās funkcijas ēkas un privātmājas, Kolkasraga vietzīmes rekonstrukcijas vīzija ar moderniem atvasinājumiem uzskatāma par ideju, ar ko vērts iepazīties. Utilitāri paskaitļojot aptuvenas objekta izmaksas, summa ir samērīga, to būtu iespējams piesaistīt caur